

Závěrečná zpráva o využití poskytnutých finančních prostředků

Vyhodnocení rozvojového programu za rok 2018

Číslo rozhodnutí	MŠMT 3724-7/2018-1
Poskytovatel dotace	Česká republika – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1 – Malá Strana, IČ 00022985
Program	Rozvojový program MŠMT „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“
Modul	A) Bezplatná výuka přizpůsobená potřebám dětí a žáků – cizinců z třetích zemí
Název organizace	Základní škola, Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace
Adresa organizace, email, web	Školní 2520, 470 01 Česká Lípa e-mail: cerny@zs-sever.cz www.zs-sever.cz
Statutární orgán	Mgr. Pavel Černý, ředitel školy
Poskytnutá dotace	124.240,-- Kč

Vyhodnocení programu

HODNOCENÍ ČINNOSTI INTEGRAČNÍHO KROUŽKU – ROK 2018

Vypracované hodnocení se týká žáků I. stupně, tedy žáků od 1. – 5. třídy. Nejčastěji se na integračním kroužku, který je zaměřen na výuku českého jazyka pro cizince, objevují žáci od 1. – 4. třídy. Kroužek je konán dvakrát týdně odpoledne v časové dotaci 2 x 60 minut. Náplň a obsah výuky je zaznamenáván do třídní knihy „Výuka českého jazyka pro cizince.“ Docházka žáků na tento kroužek je podmíněna písemným souhlasem jejich zákonných zástupců. Vyjma tohoto mohou žáci konzultovat své jazykové nejasnosti v předem dohodnutém individuálním termínu, opět v odpoledních hodinách.

Rok 2018 byl, v porovnání s roky předešlými, příznačný především nárůstem počtu žáků – cizinců v naší škole. Protože místní výrobní podniky vytvářejí pracovní příležitosti pro cizince, zejména mongolské národnosti, je jejich existence patrná v mateřských i základních školách. Do základní školy pak směřují děti s různou úrovní znalosti českého jazyka. Pokud dítě již absolvuje mateřskou školu, snáze se učí čtení v prvním ročníku. V integračním kroužku se pak vyučuje dle učebnic Svatavy Škodové „Domino- Český jazyk pro malé cizince 1.“ K učebnicím je dětmi využíván i pracovní sešit a výukové CD. Doplnkově se v této fázi ještě vrací žáci ke Slabikáři, kde si procvičují plynulost čtení, více však porozumění čtenému. Žáky hodně oblíbená je dramatizace textu, která se nejvíce osvědčila jako metoda k pochopení obsahu. Ve výuce jsou využívány karty Dida, obrázkové slovníky, vzdělávací hry Alexander, vzdělávací desky s výměnnými kartami Logico Piccolo a řada dalších pomůcek zakoupených díky finančním dotacím.

Za předpokladu, že dítě nezná český jazyk vůbec, nerozumí, je postupně seznamováno s jednoduchými pokyny, jednoslovnými pojmy, tvoří si kreslený slovníček. Ve výuce českého jazyka ve své kmenové třídě pak pozvolna probírá jednotlivá písmena české abecedy, která následně spojuje do slabik a slov. Zde je zapotřebí spolupráce s třídním učitelem, založená na dohodě, co je třeba s dítětem na integračním kroužku rozvíjet.

Žáci často pracují ve skupinách, kdy jazykově vyspělejší pomáhají žákům méně zdatným. Ve výuce používám jednoduché, zejména na počátku jednoslovné pokyny. Nezřídka je třeba i upravovat vztahy mezi dětmi, vést je k tomu, aby si pomáhaly. Mongolské děti mají mezi sebou jiné

vztahy než je tomu u českých dětí. Chlapci se s dívkami nepřátelí. Obtížněji respektují pravidla, občas mají problémy se sebekázní, dívky nepřijímají jako rovnocenné partnery, nehrají si s nimi. Dívky jsou přizpůsobivější, otevřenější, k chlapcům mají ostych, straní se jich. I toto je třeba v jazykové skupině během výuky nenásilnou cestou upravovat, vztahy mezi dětmi korigovat, oceňovat i drobné úspěchy před ostatními, vytvářet pozitivní atmosféru.

Jako vyučující cizinců na naší škole často konzultuji učební výsledky žáků cizinců s jejich třídními učitelkami. Zdůrazňuji jim, že je třeba ve výsledné klasifikaci hodnotit individuální pokrok dítěte, že jej nelze hodnotit na základě stejných kritérií jako žáky české. Především i to, že by měly hodnotit především obsah a sdělnost projevu, nikoli pravopis. Pokud je to pro pedagogy časově reálné, doporučuji jim, aby zadávali žákům cizincům odlišné anebo upravené domácí úkoly z českého jazyka. Přínosem na naší škole jsou v poslední době bezesporu i asistenti pedagogů, kteří i těmto žákům věnují svoji pozornost. V mé třídě asistentka cizinci pomáhá při plnění úkolů – ověřuje pochopení a porozumění úkolu, vysvětluje nejasné a poskytuje pomůcky, které mu plnění úkolu usnadní – např. obrázková vyjmenovaná slova, tabulka měkkých a tvrdých slabik apod.

Závěrem bych shrnula, že se cizinci na naší škole bez větších problémů adaptují na nové prostředí. Začleňují v rámci svých jazykových možností do všech činností, i těch mimoškolních (pohybové, estetické aktivity), jako děti české. I když mají z pochopitelných důvodů tendence tvořit komunity, souběžně vytvářejí přátelské vazby s českými dětmi. K žádným projevům xenofobie tedy nedochází. Při komunikaci s rodiči je nezřídka zapotřebí pomoc tlumočnicka, ale i tato setkání pedagogové v případě potřeby uskutečňují.

Mgr. Věra Zoubková

Hodnocení činnosti integračního kroužku – 2. stupeň

Všem žákům – cizincům byla nabídnuta možnost bezplatně docházet do zájmového útvaru „Jazyková příprava cizinců“. Žáci byli rozděleni do dvou skupin: I. skupina 1. - 5. ročník, II. skupina 6. - 9. ročník.

Schůzky zájmového útvaru probíhaly dvakrát týdně v odpoledních hodinách v časové dotaci 2x60 minut. Žákům byla nabídnuta i možnost individuálních konzultací. Práce zájmového útvaru včetně docházky žáků byla dokumentována v Třídní knize zájmových útvarů.

V první polovině 2018 (leden – červen) se konaly schůzky v úterý od 13.30 – 14.30 hod. a ve středu od 14.00 - 15.00 hod. (vedoucí Mgr. Hana Kozáková). Ve druhé polovině roku 2018 (září – prosinec) se pořádaly schůzky ve čtvrtek od 13.00 – 14.00 hod. a v pátek od 13.00 – 14.00 hod. (vedoucí PaedDr. Monika Bayerová). Žákům byla nabídnuta i možnost individuálních konzultací.

Žáci byli v první polovině roku rozděleni na dvě skupiny – pokročilí a začátečníci. Znalosti pokročilých žáků, kteří již dobře ovládají český jazyk, byly průběžně sledovány a dle potřeby poskytovány individuální konzultace v oblasti komunikace a gramatiky v českém jazyce v předem dohodnutý čas. Žáci začátečníci (bez znalosti slovní zásoby a základních gramatických pravidel českého jazyka), byli vyučováni dvakrát týdně. V druhé polovině roku chodili žáci ze 6. - 9. roč. ve čtvrtek a byli při výuce rozděleni na začátečníky a pokročilé. V pátek probíhala výuka žáků z 1. - 5. roč. Jejich znalosti byly na relativně stejné úrovni, proto jsme mohli používat učebnici a pracovní sešit „Domino: český jazyk pro malé cizince 2“. Pro upevnění čtení jsme zařazovali různé kapitoly ze „Slabikáře pro 1. roč. ZŠ“ (Nová škola, s.r.o.), který žáci již znali z běžné výuky.

Při výuce byl uplatňován individuální přístup, zejména výuková metoda gramaticko – komunikační. Obě skupiny žáků pracovaly s názornými pomůckami, počítačem, rovněž bylo využíváno

dostupných učebnic, cvičebnic a dalších materiálů. Současně byly využívány již dříve zakoupené pomůcky pro žáky, knihy, obrazové encyklopedie, gramatické tabulky. Pomůcky napomáhají zlepšit u žáků slovní zásobu, čtení i psaní. Za účelem rozšíření slovní zásoby byly na tento kroužek zakoupeny obrázkové knihy a didaktické hry, jejichž cílem bylo vzájemnou komunikaci zpestřit a doplnit.

V obou skupinách jsme se v závěru kalendářního roku zaměřili i na sociokulturní téma. S využitím literárních textů a ukázek na PC jsme porovnali oslavy Vánoc v Česku a konce roku v Mongolsku. Zájemci z řad starších žáků se seznamovali i s naším regionem (říjnová exkurze do Mnichova Hradiště a prosincová do Mladé Boleslavi).

Vyučující průběžně konzultovaly pokroky v porozumění řeči jednotlivých žáků s jejich třídními učiteli a učiteli českého jazyka.

Činnost uvedeného zájmového útvaru se osvědčila, při výuce žáci dobře spolupracovali. Jazyková úroveň těchto žáků se postupně zlepšuje. Snaží se lépe komunikovat s učiteli i se spolužáky.

Žáci – cizinci se poměrně zdařile integrují do třídních kolektivů, spolužáci jim pomáhají, vytvářejí přátelství. K žádným projevům xenofobie nedochází.

Mgr. Hana Kozáková a PaedDr. Monika Bayerová

Datum:	28.12.2018
Jméno a podpis statutárního orgánu	Mgr. Pavel Černý, ředitel základní školy